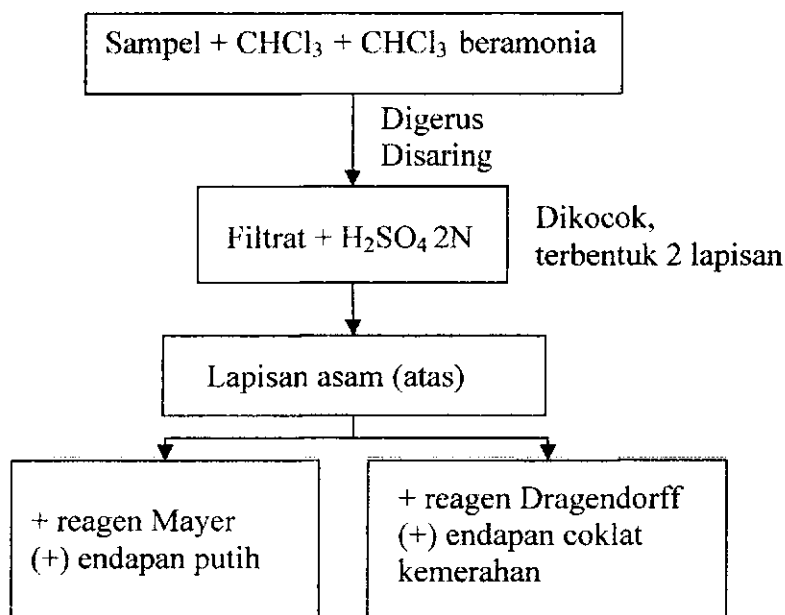

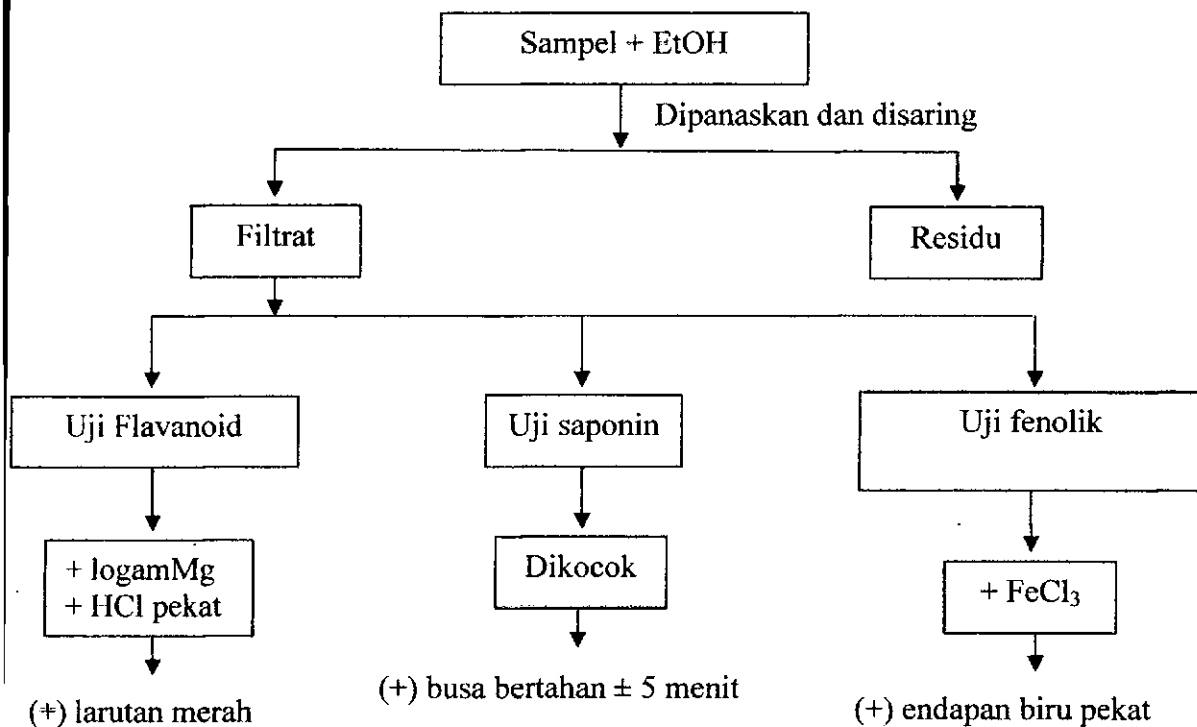
Lampiran 1. Skema Kerja

1. UJI FITOKIMIA

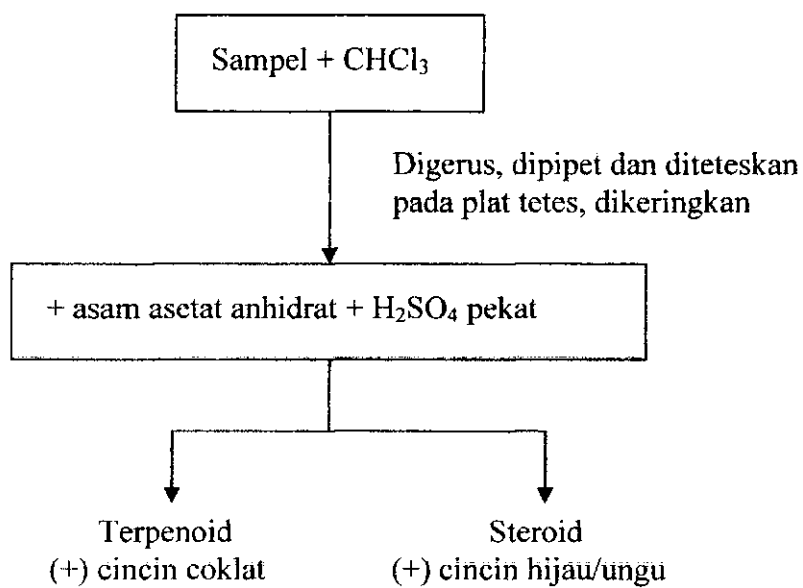
A. Uji Alkaloid

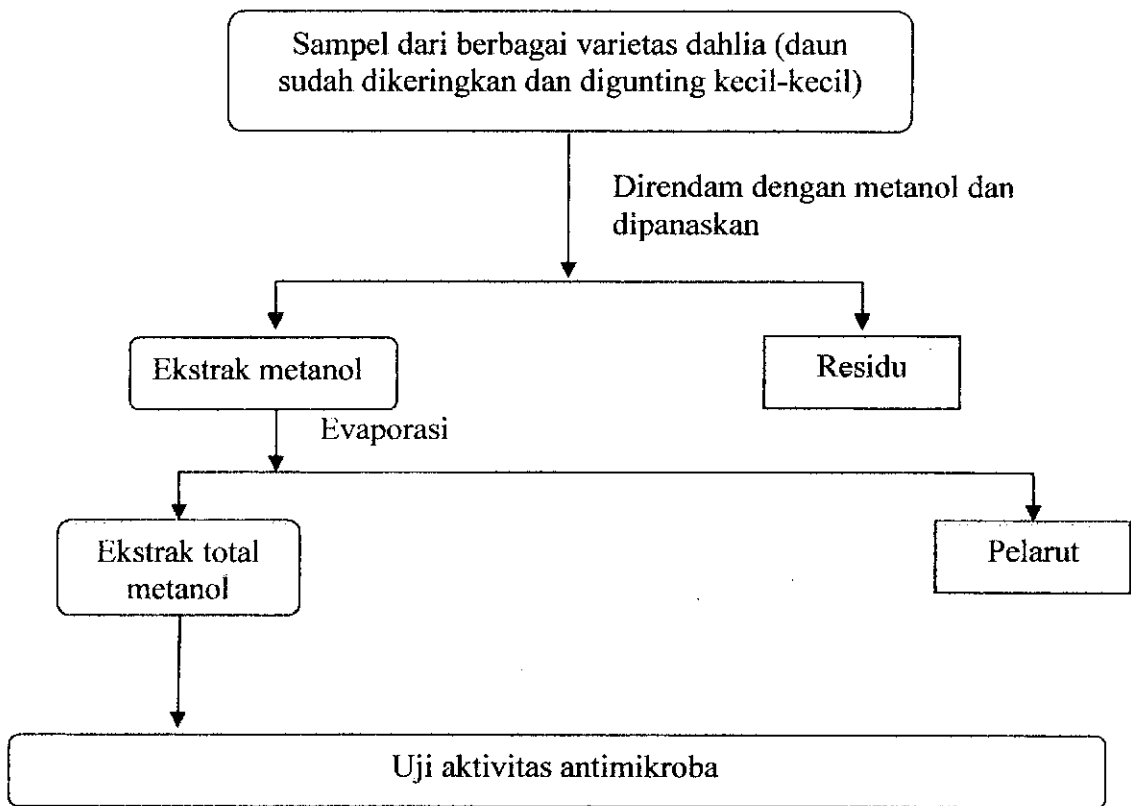
B. Uji Flavonoid, Fenolik, dan Saponin

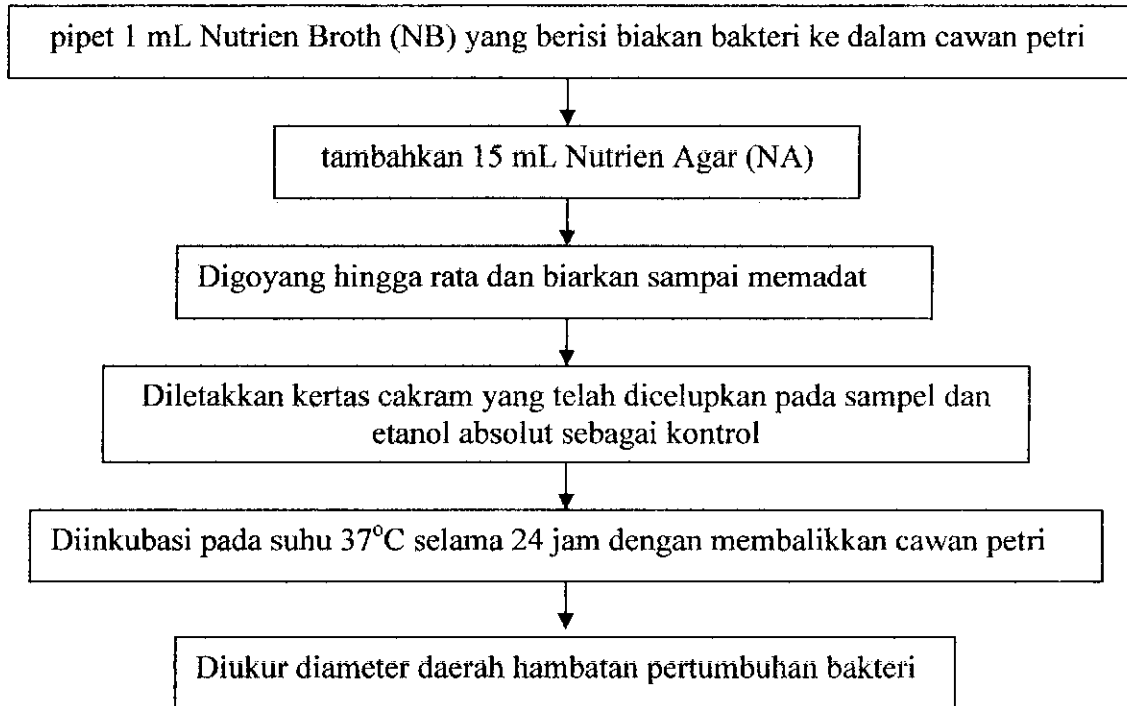
C. Uji Terpenoid, Steroid

2. UJI AKTIVITAS ANTIMIKROBA

Skema kerja uji aktivitas antimikroba dengan metoda difusi agar

Lampiran 2. Pembuatan Media dan Larutan Stok

1. Pembuatan *Nutrien Borth* (NB)

4 gram *Nutrien Borth* (NB) dilarutkan dalam 0.5 L aquades dan kemudian dipanaskan di atas penangas air sambil diaduk sampai kelihatan bening. Larutan NB lalu dimasukkan dalam 3 tabung reaksi yang masing-masingnya berisi 9 mL larutan NB. Tabung reaksi ditutup dengan kapas dan kemudian disterilisasi di dalam autoklaf pada suhu 121°C (tekanan 15 psi) selama 15 menit. Larutan ini kemudian disimpan di dalam kulkas.

2. Pembuatan media *Nutrien Agar* (NA)

20 gram *Nutrien Agar* (NA) dilarutkan dalam 1 liter aquades dan dipanaskan di atas penangas air. Larutan NA dibagi ke dalam 3 buah erlenmeyer 250 mL steril. Labu erlenmeyer ditutup dengan kapas kemudian disterilisasi di dalam autoklaf pada suhu 121°C (tekanan 15 psi) selama 15 menit. Larutan ini kemudian disimpan di dalam kulkas.

3. Pembuatan larutan stok (10%)

Sampel sebanyak 0.01 gram dilarutkan dengan 0.1 mL etanol absolut didalam vial. Kemudian larutan stok ini diuji aktivitas antimikrobiahnya.

Lampiran 3. Hasil Uji Fitokimia Berbagai Bunga Tanaman Dahlia

Hasil Uji Fitokimia Bunga Dahlia yang Berasal dari Bukit Tinggi, Sumatera Barat

Kode	Warna bunga	Gambar	Kandungan					
			Alkaloid	Terpenoid	Steroid	Fenolik	Flavonoid	Saponin
D ₁ BK	Merah-Ungu (S)		-	+	-	+	+	-
D ₂ BK	Kuning (D)		-	+	-	+	+	-
D ₃ BK	Orange (D)		-	+	-	+	+	-
D ₄ BK	Putih (D)		-	+	-	+	-	-
D ₅ BK	Merah (D)		-	+	-	+	+	-
D ₆ BK	Merah ditengah memudar ditepi (D)		-	+	-	+	+	-

D ₇ BK	Kuning kecoklatan (D)		-	+	-	+	+	-
D ₈ BK	Ungu (D)		-	+	-	+	+	-
D ₉ BK	Putih-Ungu (S)		-	+	-	+	-	-
D ₁₀ BK	Putih-Kuning (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₁ BK	Ungu Pudar (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₂ BK	Ungu-Putih (D)		-	+	-	+	+	-

Hasil Uji Fitokimia Bunga Dahlia yang Berasal dari Berastagi, Sumatera Utara

Kode	Warna bunga	Gambar	Kandungan					
			Alkaloid	Terpenoid	Steroid	Fenolik	Flavonoid	Saponin
D ₁ BT	Orange (S)		-	+	-	+	+	-
D ₂ BT	Merah-Putih (D)		-	+	-	+	+	-
D ₃ BT	Merah-Putih+Merah (D)		-	-	-	+	+	-
D ₄ BT	Merah (D)		-	-	-	+	+	-
D ₅ BT	Putih-Ungu (D)		-	+	-	+	+	-
D ₆ BT	Ungu (D)		-	+	-	+	+	-

D ₇ BT	Orange pudar (D)		-	+	-	+	+	-
D ₈ BT	Jingga (D)		-	+	-	+	+	-
D ₉ BT	Pink +++ (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₀ BT	Merah (D)		-	+	-	+	+	-
D ₁₁ BT	Pink + (D)		-	+	-	+	+	-
D ₁₂ BT	Pink-Putih (D)		-	+	-	+	+	-
D ₁₃ BT	Kuning (D)		-	+	-	+	+	-

Hasil Uji Fitokimia Bunga Dahlia yang Berasal dari Bandung, Jawa Barat

Kode	Warna bunga	Gambar	Kandungan					
			Alkaloid	Terpenoid	Steroid	Fenolik	Flavonoid	Saponin
D ₁ BG	Kuning (S)		-	+	-	+	+	-
D ₂ BG	Pink (S)		-	+	-	+	+	-
D ₃ BG	Ungu tua (D)		-	+	-	+	-	-
D ₄ BG	Orange (D)		-	+	-	+	+	-
D ₅ BG	Kuning bercak (S)		-	+	-	+	+	-

D ₆ BG	Ungu (D)		-	+	-	+	+	-
D ₇ BG	Orange tua (S)		-	+	-	+	+	-
D ₈ BG	Pink + (D)		-	+	-	+	+	-
D ₉ BG	Merah marun baby (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₀ BG	Merah bata (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₁ BG	Merah marun (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₂ BG	Pink ++ (D)		-	+	-	+	+	-

D ₁₃ BG	Ungu-Putih (D)		-	+	-	+	+	-
D ₁₄ BG	Putih (D)		-	-	+	+	-	+

Hasil Uji Fitokimia Bunga Dahlia yang Berasal dari Malang, Jawa Timur

Kode	Warna bunga	Gambar	Kandungan					
			Alkaloid	Terpenoid	Steroid	Fenolik	Flavonoid	Saponin
D ₁ M	Merah marun (S)		-	+	-	+	+	-
D ₂ M	Kuning (D)		-	+	-	+	+	-

D ₃ M	Kuning (S)		-	-	+	+	+	-
D ₄ M	Merah darah- Orange (D)		-	+	-	+	+	-
D ₅ M	Ungu tua (D)		-	+	-	+	+	-
D ₆ M	Merah darah (S)		-	+	-	+	+	-
D ₇ M	Kuning-Merah (S)		-	+	-	+	+	-
D ₈ M	Kuning (batang panjang) (D)		-	+	-	+	+	-

D ₉ M	Putih-Pink (D)		-	+	-	+	+	-
D ₁₀ M	Putih-Orange (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₁ M	Putih (S)		-	+	-	+	-	-
D ₁₂ M	Ungu kemerahan (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₃ M	Coklat (S)		-	+	-	+	+	-
D ₁₄ M	Putih-Merah (D)		-	+	-	+	+	-

D ₁₅ M	Ungu muda (S)		-	-	+	+	+	-
D ₁₆ M	Orange muda (D)		-	+	-	+	+	-
D ₁₇ M	Putih-Kuning (D)		-	+	-	+	+	-
D ₁₈ M	Kuning-Pink (D)		-	+	-	+	+	-
D ₁₉ M	Kuning-Coklat (D)		-	+	-	+	+	-
D ₂₀ M	Merah tua (D)		-	+	-	+	+	-
D ₂₁ M	Merah darah- Orange (D)		-	+	-	+	+	-

D ₂₂ M	Ungu-Kuning (S)		-	+	-	+	+	-
-------------------	-----------------	--	---	---	---	---	---	---

Keterangan :

(S) : *Single*

(D) : *Double*